

KANCELÁRIA NÁRODNEJ RADY SR PODĽA RÉMÁ	
Dátum zaznamenania:	07-09-2018
Číslo spisu:	CRP - 1147-11/2018
Lisťy:	111
R2	PRI DU
	EU

Predsedu vlády Slovenskej republiky

V Bratislave 27. augusta 2018
Číslo: 22752/2018

Vážený pán predseda,

na základe poverenia vlády Slovenskej republiky Vám oznamujem, že vláda Slovenskej republiky na svojom zasadnutí 22. augusta 2018 prerokovala návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Petra Antala, Tibora Bastrnáka, Bélu Bugára, Eleméra Jakaba a Petra Kresáka na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov (tlač 1040) a uznesením č. 382 vyslovila s návrhom **súhlas, ak pripomienky a odporúčania uvedené v priloženom stanovisku vlády Slovenskej republiky budú v návrhu zohľadnené a zapracované.**

S pozdravom

Vážený pán
Andrej Danko
predseda Národnej rady Slovenskej republiky
Bratislava

S T A N O V I S K O

vlády Slovenskej republiky

k návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Petra Antala, Tibora Bastrnáka, Bélu Bugára, Eleméra Jakaba a Petra Kresáka na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov

(tlač 1040)

Vláda Slovenskej republiky **s ú h l a s í** s návrhom poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Petra Antala, Tibora Bastrnáka, Bélu Bugára, Eleméra Jakaba a Petra Kresáka na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov (tlač 1040), **ak pripomienky a odporúčania uvedené v tomto stanovisku budú v návrhu zohľadnené a zapracované:**

1. Podľa čl. I prvého bodu poslaneckého návrhu sa umožňuje súkromným výrobcom destilátu vyrobiť najviac 25 l a. na osobu za kalendárny rok. Za problematické sa považuje skontrolovať, či legálny súkromný výrobca destilátu nevyrobil v skutočnosti väčšie množstvo destilátu. V dôsledku toho by vzniklo riziko zvýšeného náростu „čierneho“ trhu s podomácky vyrobenými destilátmi. Príkladom je Maďarsko, ktoré v roku 2010 prijalo úpravu umožňujúcu súkromnú výrobu destilátu a kde sa „čierny“ trh s destilátmi v minulých rokoch výrazne rozšíril. Takto vyrobený destilát sa v Maďarsku dostal aj do lokálnych reštauračných prevádzok a pohostinstiev. Zároveň sa rozšíril nelegálny predaj takto vyrobeného destilátu medzi fyzickými osobami. Podobným situáciám je potrebné sa vyhnúť tým spôsobom, že sa dôkladne nastavia podmienky súkromnej výroby destilátu a zároveň dôsledne sa vymedzia kompetencie orgánov kontroly tak, aby sa predišlo nelegálnemu šíreniu vyrobeného destilátu medzi fyzickými osobami alebo do reštauračných prevádzok a pohostinstiev. Možným riešením je napríklad zapečatenie destilačného zariadenia colnými orgánmi a jeho odpečatenie v prípade ohlásenej výroby destilátu. Táto časť návrhu je zásadná a je potrebné jej dopracovanie.
2. Podľa čl. I štvrtého bodu § 10 ods. 3 má súkromný výrobca destilátu oznamovaciu povinnosť o nadobudnutí destilačného zariadenia. Je potrebné nastaviť dostatočný kontrolný a účinný donucovací nástroj voči plneniu ustanovenej oznamovacej povinnosti tak, aby sa nezvýšilo riziko nelegálnej a neodbornej výroby liehu a jeho distribúcie. Súkromná výroba destilátu je definovaná v poslaneckom návrhu len ako činnosť bez ohľadu na to, či daná fyzická osoba oznámi alebo neoznámi nadobudnutie destilačného zariadenia ministerstvu – tento aspekt je nutné v návrhu doplniť do podmienok prevádzkovania súkromnej výroby destilátu. Súkromná výroba destilátu by mohla byť prinajmenšom upravená ako činnosť, na ktorú vzniká oprávnenie na základe rozhodnutia ministerstva. V prípade nedostatočného procesného nastavenia nebude možné identifikovať počet súkromných výrobcov destilátu, ani rozsah ich činnosti a tým ani predchádzat riziku porušovania zákona, uvádzaniu destilátu na trh, daňovým únikom a ohrozovaniu verejného zdravia atď.

Tieto negatíva možno zmierniť napríklad ustanovením podmienok vzniku oprávnenia na súkromnú výrobu destilátu, odstránením „oznamovacieho systému“ a ustanovením systému povoľovania tejto činnosti, ktorý by bol adekvátnie zjednodušený v porovnaní s povoľovaním pri pestovateľských páleniciach.

3. Poslanecký návrh neupravuje spôsob nakladania s vedľajšími produktmi súkromnej výroby destilátu ani povinnosti súvisiace so zhodnocovaním či zneškodňovaním odpadu, čo je možné vyriešiť napríklad odkazom na zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
4. Je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že v podmienkach platnej úpravy existuje alternatíva k zavedeniu súkromnej výroby destilátu. Záujemca si môže nechať vyrobiť destilát z vlastného ovocia v liehovarníckych závodoch na pestovateľské pálenie ovocia, ktorých je v súčasnosti viac ako 200. Lieh možno v takomto liehovarníckom závode vyrábať výlučne na základe povolenia vydaného predkladateľom po splnení prísnych podmienok ustanovených zákonom. Podmienkou na vydanie povolenia je okrem iného aj preukázanie príslušného dosiahnutého vzdelania a praxe (vysokoškolské alebo stredoškolské vzdelanie v odbore potravinárskej technológie alebo biotechnológie) alebo úspešné vykonanie odbornej prípravy žiadateľa, resp. zodpovedného zástupcu. Poslanecký návrh umožňuje, aby lieh vyrábali akékolvek fyzické osoby, napríklad aj také, ktoré nedosiahli ani len základné vzdelanie, pretože podmienka odbornosti či vzdelania nie je podľa poslaneckého návrhu podmienkou pre súkromnú výrobu destilátu. Výroba liehu však predstavuje relativne náročný technologický proces, ktorý pri nesprávnom postupe môže viesť k explózii alebo k vznieteniu s následkom vážneho ohrozenia života a zdravia. Pre zmiernenie rizík vyplývajúcich z navrhnutej právej úpravy je potrebné ustanoviť ďalšie podmienky pre fyzickú osobu, ktorá je oprávnená na súkromnú výrobu destilátu, keďže výlučne podmienka dosiahnutia veku 18 rokov je nepostačujúca. Ako odporúčanie preto možno uviesť napríklad zvýšenie minimálneho veku aspoň na 21 rokov, preukazovanie bezúhonnosti, dodržiavania daňovej disciplíny a pod. Vzhľadom na technologickú náročnosť výroby destilátov a z toho vyplývajúce riziko vzniku požiaru je potrebné zvážiť, aby miesto, kde bude umiestnené a používané destilačné zariadenie, podliehalo minimálne kontrole požiarnej bezpečnosti.
5. Poslanecký návrh uvádza, že súkromná výroba destilátu sa má vykonávať v certifikovanom zariadení, avšak také zariadenie viac nešpecifikuje ani neodkazuje na osobitný predpis, ktorý by takú špecifikáciu obsahoval. Je potrebné tiež upraviť povinnosť vlastniť zariadenie na meranie množstva vyrobeného destilátu. Uvedené riziká vyplývajúce z predloženého znenia poslaneckého návrhu možno zmierniť, ak by bola ustanovená povinnosť zapečatiť destilačné zariadenie a zároveň používať kontrolné liehové meradlo zapečatené správcom dane.
6. Štatút súkromného výrobcu destilátu by mal podliehať procesu povoľovacieho konania podľa zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení neskorších predpisov, pričom vyrábať destilát by súkromný výrobca destilátu bol oprávnený až po zaevidovaní výrobného zariadenia colným úradom. V súlade s platným zákonom č. 530/2011 Z. z. je možné vyrábať lieh len v daňovom sklade alebo v liehovarníckom závode na pestovateľské pálenie ovocia. Oznámením údajov o držbe výrobného zariadenia na výrobu liehu sa neustanovuje možnosť vyrábať lieh

v súlade s týmto zákonom.

7. Oblast' výkonu daňového dozoru vo vzťahu k správnemu určeniu základu dane a zaplateniu spotrebnej dane z liehu je potrebné dopracovať v súvislosti s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 74/93 zo dňa 23. 11. 1993, z ktorého vyplýva, že ani na výslovnú žiadosť fyzickej osoby bývajúcej v obydlí o vykonanie domovej prehliadky nemá dožiadana zložka štátneho orgánu bez prikazu sudsca a dôvodnosti domovej prehliadky povinnosť, ale ani právo, túto prehliadku vykonať.
8. Predložený poslanecký návrh obsahuje ustanovenia upravujúce ukladanie sankcií, ktoré je potrebné z titulu právnej istoty precizovať, nakoľko sa navrhuje duplicitné ukladanie pokút za ten istý priestupok dvomi orgánmi štátnej správy.
9. V súvislosti s platným znením zákona č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov je potrebné poukázať na to, že spotrebiteľské balenie liehu vyrobené súkromným výrobcom destilátu by podľa zákona podliehalo povinnosti označovania kontrolou známkou, avšak predložený poslanecký návrh sa prípadnou úpravou tejto problematiky nezaoberá.
10. Navrhovatelia poslaneckého návrhu nepredpokladajú žiadne sociálne vplyvy. Umožnenie súkromnej výroby destilátu by však mohlo mať negatívny vplyv na verejné zdravie, pretože v prípade nesprávneho postupu výroby destilátu v domácich zariadeniach bez adekvátnej priamej odbornej kontroly by mohlo dôjsť k výrobe liehu s takým množstvom metanolu, ktorého konzumácia by vyvolala ohrozenie života a zdravia konzumentov. Z tohto dôvodu je potrebné venovať zvýšenú pozornosť možnostiam a oprávneniam pre orgány kontroly.
11. Pri všetkých týchto uvedených zmenách je potrebné rešpektovať smernicu 92/83/EHS z 19. októbra 1992 o zosúladení štruktúr spotrebnych daní pre etanol a alkoholické nápoje (Ú. v. EÚ L 316; 31.10.1992) v platnom znení, ktorá neumožňuje uplatňovať zníženú sadzbu dane na etanol vyrábaný tzv. súkromným výrobcom destilátu, tak ako sa navrhuje v čl. II bod 12 návrhu zákona. Podľa čl. 22 smernice 92/83/EHS v platnom znení, možno znížené sadzby dane na etanol uplatňovať len na etanol vyrábaný v malých liehovaroch a na etylalkohol vyrábaný v páleniciach pestovateľov ovocia, v ktorých sa ročne vyrobí viac ako 10 hektolitrov etylalkoholu z ovocia dodaného domácnosťami pestovateľov ovocia. Ďalej je potrebné rešpektovať smernicu 92/84/EHS z 19. októbra 1992 o aproximácii sadzieb spotrebnej dane na alkohol a alkoholické nápoje, ktorá rovnako ako smernica 92/83/EHS v platnom znení neobsahuje ustanovenia umožňujúce uplatnenie zníženej sadzby spotrebnej dane na lieh vyrobený súkromnou osobou a zároveň je potrebné rešpektovať aj smernicu Rady 2008/118/ES zo 16. decembra 2008 o všeobecnom systéme spotrebnych daní a o zrušení smernice 92/12/EHS (Ú. v. ES L 009; 14.1.2009) v platnom znení, v zmysle ktorej sa lieh stáva predmetom dane jeho vyrobením, základ dane a sadzba dane sa ustanovujú z vyrobeného množstva destilátu. Návrh na vznik daňovej povinnosti uvedením destilačného zariadenia do prevádzky môže byť považovaný za požiadavku nad rámec smernice 2008/118/ES.
12. Okrem vyššie uvedeného má predložený poslanecký návrh zákona aj legislatívno-technické nedostatky, na ktoré je potrebné poukázať:

K Čl. I

K bodu 1

- V definícii pojmu „súkromná výroba destilátu“ sa nevhodne uvádza celý sumár požiadaviek a podmienok tejto výroby. Je potrebné všetky podmienky a požiadavky ustanoviť v samostatnom ustanovení v § 10. Pojem „súkromná výroba destilátu“ má obsahovať len základné znaky, t.j. že ide o nepodnikateľskú činnosť fyzickej osoby zameranú na výrobu špecifikovaného produktu, ktorá sa vykonáva v súlade so zákonom ustanovenými požiadavkami. Navyše je potrebné upozorniť, že z kontextu s § 10 vyplýva, že fyzická osoba bude mať postavenie súkromného výrobcu destilátu bez ohľadu na to, či si splní alebo nesplní oznamovaciu povinnosť podľa § 10 ods. 3.
- Zároveň v časti vety za bodkočiarkou je potrebné poukázať na to, že podľa zaužívanej legislatívnej praxe nie je vhodné podmienkové vety začínať slovami „v prípade...“, ale je vhodné tieto vety začať slovom „ak“, resp. v závislosti od znenia predmetného ustanovenia je možné napríklad slová „v prípade viacerých súkromných výrobcov“ nahradiť slovami „ak ide o viacerých súkromných výrobcov“.
- Slová „§ 2 ods.“ je potrebné nahradiť slovom „odseku“, pretože ide o vnútorný odkaz na odsek v samotnom paragrafe 2. Táto pripomienka platí aj pre novelizačný bod 2.

K bodu 2

- Podľa zaužívanej legislatívnej praxe nie je vhodné vo vymedzení základných pojmov definovať osoby, napríklad osoby nie sú pojмami, a preto je potrebné definíciu „súkromného výrobcu destilátu“ upraviť mimo základných pojmov upravených v § 2 zákona o výrobe a uvádzaní liehu na trh, a to napríklad v § 10.
- Slová „z ovocia pochádzajúcej suroviny“ je potrebné nahradiť slovami „zo suroviny pochádzajúcej z ovocia“.

K bodu 3

- V úvodnej vete tohto novelizačného bodu je potrebné za slovom „dopĺňa“ vypustiť slovo „sa“.
- V § 3 ods. 10 písm. e) je potrebné slová „súkromným výrobcom destilátu“ vypustiť z dôvodu nadbytočnosti.

K bodu 4

- V § 10 je potrebné explicitne ustanoviť podmienky a požiadavky na výkon súkromnej výroby destilátu, ktoré sú v predloženom znení nevhodne uvedené v § 2 ods. 2 písm. t).
- V § 10 ods. 1 je potrebné slovo „výhradne“ nahradiť slovom „len“. Text za bodkočiarkou je potrebné formulovať explicitne ako zákaz a obmedziť ho na pojem uvádzania na trh ako najväčšejší pojem obsahujúci akýkoľvek odplatný či bezodplatný prevod.
- V § 10 je potrebné odsek 2 z dôvodu odstránenia duplicity vypustiť, pretože táto oznamovacia povinnosť vyplýva z čl. II dvanásťteho novelizačného bodu (t. j. zo zákona č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov).
- V § 10 ods. 3 je potrebné vypustiť slová „a to najneskôr“ a „Takéto“ ako nadbytočné. Druhú vetu je potrebné preformulovať (napr. „Súkromný výrobca destilátu v oznamení uvedie...“) a jednotlivé údaje uviesť v písmenách. Tretiu vetu je potrebné uviesť v samostatnom odseku. Štvrtú vetu je potrebné uviesť

- ako povinnosť ministerstva viesť takú evidenciu, ktorá v predloženom znení nie je ustanovená. Je potrebné upozorniť, že predložené znenie neustanovuje žiadne formálne ani obsahové náležitosti evidencie a jej vedenia.
- V § 10 ods. 4 je potrebné vypustiť slová „skutočnosť“, že destilačné zariadenie už nemá v držbe a akúkoľvek inú“ z dôvodu nadbytočnosti.
 - V § 10 ods. 5 je potrebné odkaz na trestný čin upraviť takto: „trestný čin^{24b})“, pretože na zákony kódexového typu nemožno odkazovať ako na osobitné predpisy. Ustanovenie je potrebné rozdeliť do písmen. Zároveň je na zváženie ustanoviť povinnosť príslušných orgánov označiť danú skutočnosť ministerstvu, pretože je neprijateľné, aby výmaz z evidencie závisel len od oznamenia dotknutého výrobcu. Ustanovenie je potrebné preformulovať aj vo vzťahu k používaniu slovných spojení „právoplatne odsúdený“, „právoplatne uznaný vinný“, pretože je jasné, že k odsúdeniu alebo k uloženiu akejkoľvek sankcie dochádza až vtedy, keď je rozsudok alebo rozhodnutie právoplatné, ak nie je vylúčený odkladný účinok opravného prostriedku.
 - V § 10 ods. 6 platí primerane predchádzajúca pripomienka. Zároveň je potrebné úvod ustanovenia preformulovať takto: „Ministerstvo vymaže súkromného výrobcu destilátu z evidencie...“. Z textu nie sú zrejmé slová „bol opakovane právoplatne uznaný vinný“, keďže nie je ustanovené, v akom časovom rámci má dôjsť k opakovanému uloženiu sankcie za priestupok ani to, či má ísť o akýkoľvek priestupok podľa § 14 a ods. 1 písm. a) až d) alebo len totožný priestupok.
 - V poznámke pod čiarou k odkazu 24c je potrebné slová „h) až m)“ nahradíť slovami „h) až n)“.

K bodu 5

- V súvislosti s týmto novelizačným bodom je potrebné ustanoviť kontrolnú právomoc ministerstva voči súkromným výrobcom destilátu explicitne v každom ustanovení § 13.

K bodu 6

- Z hľadiska štruktúry zákona je potrebné zaradiť paragraf upravujúci priestupky ako §13a pred správne delikty a upraviť jeho znenie takto:

„§ 13a
Priestupky

- (1) Priestupku sa dopustí súkromný výrobca destilátu, ak
- a) neoznámi nadobudnutie destilačného zariadenia ministerstvu v lehote podľa § 10 ods. 3,
 - b) uvedie v oznamení podľa § 10 ods. 3 nepravdivé údaje,
 - c) vyrába destilát v destilačnom zariadení, ktoré nesplňa podmienky podľa § 2 ods. 2 písm. t),
 - d) neoznámi ministerstvu skutočnosti podľa § 10 ods. 4 alebo ods. 5.
- (2) Za priestupok podľa odseku 1 ministerstvo uloží pokutu do 3000 eur.
- (3) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.^{27b})“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 27b znie:

„^{27b}) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskôrších

predpisov.“.

- Zároveň je potrebné upozorniť, že medzi priestupkami chýba napríklad porušenie limitu množstva vyrobeného destilátu, porušenie zákazu jeho uvádzania na trh, ako aj porušenie ďalších podmienok (napr. miesto výroby, výroba len z vlastného ovocia atď.).

K čl. II

K úvodnej vete

- V úvodnej vete článku II na konci je potrebné vložiť novelu zákona „zákon č. 177/2018 Z. z.“.

K bodu 2

- nie je potrebné opakovane uvádzať odkaz „^{11b)}“ za slovami „súkromný výrobca destilátu“ (to platí pre celý článok II) a stačí ho ponechať len pri prvom použití predmetného pojmu. Táto pripomienka platí aj pre opakované uvádzanie odkazov 11a a 32 v návrhu zákona.

K bodu 3

- V § 10 ods. 4 prvej vete je potrebné bližšie špecifikovať „destilačné zariadenie“ tak, aby bolo z ustanovenia zrejmé, aké zariadenie sa má na zreteli. Slová „za účelom“ je potrebné nahradíť slovami „na účely“.
- V poslednej vete odseku 4 je potrebné slovo „predchádzajúcej“ nahradíť slovom „druhej“, slovo „minimálne“ nahradíť slovom „najmenej“ a číslo „3“ nahradíť slovom „tri“.

K bodu 7

- Tento novelizačný bod je potrebné upraviť obdobou legislatívnej technikou, ako novelizačný bod 5, takto: „7. V § 12 ods. 4 sa slová „odseku 2“ nahradzajú slovami „odseku 3“ a slová „2, 4 a 7“ sa nahradzajú slovami „3, 5 a 8“.

K bodu 8

- Tento novelizačný bod je potrebné upraviť takto: „8. V § 12 ods. 9 sa slová „odseku 2“ nahradzajú slovami „odseku 3“ a slová „odseku 4“ sa nahradzajú slovami „odseku 5“.

K bodu 9

- V § 38a je potrebné bližšie špecifikovať „meracie zariadenie“ tak, aby bolo z ustanovenia zrejmé, aké zariadenie sa má na zreteli.

K bodu 12

- V § 50 ods. 8 druhej vete je potrebné slová „adresu, na ktorej sa zariadenie“ nahradíť slovami „adresu, kde sa destilačné zariadenie“.
- V § 50 ods. 10 a 11 je potrebné odkaz na trestný čin upraviť takto: „trestný čin^{63a)}“, pretože na zákony kódexového typu nemožno odkazovať ako na osobitné predpisy.

K bodu 14

- V tomto novelizačnom bode je potrebné slová „dopĺňajú sa“ ako aj dvojbodku za slovom „slová“ vypustiť z dôvodu nadbytočnosti.

K bodu 15

- V tomto novelizačnom bode je potrebné slová „dopĺňajú sa slová“ nahradíť slovami „pripájajú sa tieto slová:“.

K bodu 16

- Znenie písmen h) až n) je potrebné upraviť, napokoľko formulačne nenadväzujú na úvodnú vetu § 71 ods. 1 platného znenia zákona č. 530/2011 Z. z.
- V písmene h) je potrebné slovo „oznámi“ nahradíť slovom „neoznámi“ a slová „po uplynutí lehoty“ nahradíť slovami „v lehote“.
- Znenie písmena n) je potrebné upraviť, keďže nie je zrejmé, o aké porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov a zo zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení neskorších predpisov ide.